

Rob van der Velde is adviseur riolering en waterbeheer bij Watermaat.

RECHTVAARDIGE RIOOLHEFFING

In enkele eerdere columns heb ik u laten zien dat de hoogte van de rioolheffing onredelijk kan uitpakken in bepaalde situaties. Zo stond ik stil bij een opgesplitste herenwoning en bij een tweetal woonstraatjes. Dat geeft stof tot nadenken. Maar commentaar leveren is makkelijker dan een alternatief bedenken. Kun je een vorm aan de rioolheffing geven die je als redelijk of rechtvaardig kunt bestempelen? Ik doe een poging. Het leidt tot een rioolheffing die niet is opgesplitst in separate gedeelten voor afvalwater enerzijds en overig water anderzijds, maar eentje die kijkt naar de riolering als geheel en toch uit twee gedeelten bestaat.

Het eerste gedeelte van de heffing wil ik richten op het profijtbeginsel. Ieder van ons ondervindt persoonlijk profijt van het feit dat het afvalwater wordt verwijderd uit de directe woonomgeving. Dit komt de volksgezondheid ten goede en het levert comfort. Het lijkt mij redelijk om dit gedeelte van de heffing op te leggen aan de gebruiker van een perceel (= woning, instantie, bedrijf, etc.). Je kunt als heffingsmaatstaf kiezen voor de geloosde hoeveelheid afvalwater die je dan gelijkstelt aan de ingenomen hoeveelheid drinkwater (met eventueel een correctie voor speciale bedrijven). Maar bij woningen kun je ook kiezen voor het aantal bewoners op het adres, dat is eenvoudiger in de administratie. Daarnaast heeft ieder individu het profijt van droge voeten in de openbare ruimte door de collectieve voorzieningen voor ontwatering en afwatering, maar ik beperk me hier tot het afvalwater.

Dus een vertaling van het profijtbeginsel tot een gebruikersheffing gericht op het aantal bewoners. Daarnaast een aangepaste vorm voor overige lozers zoals instanties en bedrijven, bijvoorbeeld door 50m³ afvalwater gelijk te stellen aan 1 persoon. Tot zover het eerste deel van de voorgestelde vorm van de rioolheffing.

Het tweede gedeelte van de heffing wil ik richten op het kostenveroorzakingsbeginsel. De kosten voor het beheeren en in stand houden van de riolering hangen in belangrijke mate samen met de uitgestrektheid van de voorzieningen. Kort door de bocht: de instandhouding van de riolering voor een villawijk of buitengebied pakt per woning veel duurder uit dan voor woningwoningen of flats. De aard van de

bebouwing leidt dus tot meer of minder kosten voor de riolering (= afvalwater, hemelwater en grondwater). Het lijkt mij redelijk om hier iets mee te doen. Het gaat hier om infrastructuur die je aanlegt voor lange tijd en dus nauwelijks achteraf te beïnvloeden is. Het past daarom goed bij een heffing die je oplegt aan de eigenaar van een perceel. Als heffingsmaatstaf kun je denken aan WOZ-waarde, kavelgrootte of verhard oppervlak. Op elk van deze keuzen valt wat af te dingen, maar het lijkt me in elk geval rechtvaardiger dan een vast bedrag want daarop valt nog veel meer af te dingen. De WOZ-waarde wordt bij sommige gemeenten al toegepast voor de rioolheffing en lijkt me goed verdedigbaar.

Desgewenst geef je een korting op een stukje van het tweede deel van de rioolheffing als de eigenaar op zijn perceel op duurzame wijze omgaat met het hemelwater, bijvoorbeeld door het te infiltreren. Gemeenten moeten de komende jaren heel wat maatregelen treffen om het systeem aan te passen aan het veranderende klimaat. Het helpt als eigenaren zorgen dat een flinke bui kan worden gebufferd, verdampt, gebruikt of geïnfiltreerd op eigen terrein. Gemeenten hoeven dan minder te investeren en daarom is een stukje korting op het gedeelte van de rioolheffing die uitgaat van de kostenveroorzaking best redelijk.

Tot zover mijn gedachten over een rechtvaardige vormgeving van de rioolheffing. Ik ben heel benieuwd hoe u hierover denkt.

Reacties zijn hartelijk welkom!